Oponentský posudek na disertační práci Mgr. Petra Mináře
„Modernizace přípravy učitelů pro vyučování v informační společnosti 21.století".

Předkládaná disertační práce Mgr. Petra Mináře je zaměřena do oblasti přípravy studentů učitelství pro druhý stupeň základní školy a klade si za cíl charakterizovat vizi informační společnosti 21. století.
Jde o práci velmi komplexního charakteru, která presentuje základní údaje o informačních technologiích s ohledem na jejich využtí ve školách a při přípravě učitelů.
V první části práce jsou uvedeny všechny dostupné, tuzemské údaje o ICT. Tyto údaje jsou presentovány zejména deskriptivně analytickým způsobem, a to včetně sledovaných okolností a podmínek dané problematiky.
Druhá část práce je empirická, výsledky empirického šetření jsou zpracovány zevrubně, grafická presentace je přehledná a závěry kromě evidence výsledků empirického šetření obsahují celou řadu cenných podnětů.
Shromáždění dat a údajů z této oblasti lze považovat za přínos k řešení dané problematiky, neboť jakékoli další projekty a inovace by měly vycházet ze solidně zmapovaného stavu dané problematiky, ze znalosti dokumentů, základních statistických údajů a nakonec i bohatého relevantního seznamu odborné literatury.
V úvodní časti je třeba ocenit zevrubné vymezení pojmů, při kterém je třeba si zárovň uvědomit, jak ohromné množství pojmů často se překrývajících, které jsou nabízeny učiteli pro konkrétní práci a užití v pedagogickém procesu, vytváří určitý chaos (v průběhu obhajoby mohu poskytnout jejich výčet). **Nabízí se otázka, zda toto na jedné straně příliš diferencované vymezení jednotlivých pojmů není překážkou jejich funkčního využití a motivačního zájmu u učitelů.**
Velmi užitečné je v této části rovněž uvedení přehledu státních institucí a dokumentů vstupujích do možnosti aplikace ICT v konkrétních podmínkách pedagogického procesu. **Podnětná je podle mého názoru publikace autorského kolektivu pod vedením Kelblové (2006), kterou autor uvádí na str.25, a která uvádí podrobné výsledky mezinárodních srovnávacích studií. Je určitým nedostatkem, že autor této studii nevěnoval větší pozornost.**
Pečlivě a logicky řazené kapitoly informačně velmi bohaté zároveň obsahuji některé otázky (problémy), které jako problematické autor konstatuje. Jde kupř. o e-learning, o kterém je podle autora česká společnost nedostatečně informována, učitelé mají v tomto směru nedostatečné znalosti a příprava budoucích učitelů je rovněž nedostačující. Autor zcela věcně připomíná nutnost přípravy kvalitní specifické didaktiky pro tento způsob výchovy a vzdělání.
Jde podle autora skutečně o jediný problém, který brání plnému a funkčnímu využití e – learningu? Nechybí zde podrobnější vhled do detailněnjší diferenciace požadavků jednotlivých předmětů, bližší specifikace cílů, zohlednění demografických míst, typů škol a institucí, ve kterých je využití e-learningu žádoucí ?
V průběhu obhajoby bych ocenila, kdyby autor mohl zaujmout k tomuto problému stanovisko, které jem v práci postrádala.
Rovněž bych ocenila, kdyby autor mohl detailněji ozřejmit myšlenky, které obsahuje inovační paradigma Evropské unie, jejich podnětnost a možnosti aplikace.
Zpracováni daného tematu umožnilo vyvodit některé závěry. Jedním z nich je odkrytí poměrně značné diskrepance mezi vizí, potencialitou ICT a realitou, která v mnohém směru značně za stanovenými cíli zaostává. Nejde jen o skutečnost nedostačivosti, kterou autor na mnoha místech konstatuje, ale mnohdy kupř. o nevyslovená a dosud neuplatňovaná hlediska psychologická. Připomeňme jednu z posledních Kuličových publikací Psychologie řízeného učení (1992), která byť s téměř dvacetiletým odstupem přináší důležité impulzy pro

psycholgickou interpretaci. Tato ostatně by měla být velmi nápomocná kupř. při didaktické specifikaci e-learningu. Tuto poznámku není třeba chápat jako kritickou, je spíše míněna jako určité doporučení.
Kapitoly, ve kterých autor zpracovává stav přípravy studentů v informačních a počítačových dovednostech na fakultách připravujících učitele nebo v další přípravě pedagogických pracovníků jsou velmi pečlivě připraveny a nabízí užitečné možnosti srovnání.
Hlavní metodou výzkumu, který po těchto kapitolách následuje je dotazníkové šetření, které autor provedl na poměrně velkém počtu respondentů. Výsledky potvrzují s největší pravděpodobností následnou hypotézu, že uvnitř konceptu informační gramotnosti je analýza cílů předpokladem dalšího kroku funkčního uplatnění ICT.
Práce je doplněna řadou grafů a příloh, které přehledně doplňují posuzovaný text
Odpovídající jsou i závěry a literatura.
Na závěr je třeba ocenit autorovu pečlivost zpracování tematu, rozsah a užitečnost jednotlivých kapitol, rovněž tak celou řadu podnětů, které práce obsahuje. Na straně druhé jsem na některých místech studie postrádala autorovy vlastní komentáře, stanoviska a kritická hodnocení. Rovněž pečlivější jazyková korektura by byla ku prospěchu.
Otázky a náměty do diskuse v průběhu obhajoby jsou v textu zvýrazněny.

Celkově lze hodnotit předloženou disertační práci kladně a doporučit ji k obhajobě.

V praze 19. května 2009

PhDr. Hana Krykorková CSc.
katedra pedagogiky FFUK

za správnost